

Брюксел, 19 декември 2022 г.
(OR. en)

16241/22

Междуинституционално досие:
2022/0393(NLE)

ENER 706
ENV 1332
COMPET 1066
TRANS 807
CONSOM 356
IND 575
ECOFIN 1361
FISC 268

РЕЗУЛТАТИ ОТ РАБОТАТА

От:	Генералния секретариат на Съвета
До:	Делегациите
№ предх. док.:	15855/22
№ док. Ком.:	15031/22
Относно:	Предложение за РЕГЛАМЕНТ НА СЪВЕТА за създаване на механизъм за корекция на пазара с цел защита на гражданите и икономиката от прекомерно високи цени

Приложено се изпраща на делегациите текстът на предложението за регламент на Съвета за създаване на механизъм за корекция на пазара с цел защита на гражданите и икономиката от прекомерно високи цени, по който беше постигнато политическото споразумение на заседанието на Съвета ТТЕ (Енергетика) на 19 декември 2022 г.

Текстът в приложението подлежи на редакция от юрист-лингвистите.

Съветът взе решение да разреши използването на писмена процедура за приемането на посочения регламент.

2022/0393 (NLE)

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА СЪВЕТА

**за създаване на механизъм за корекция на пазара с цел защита на гражданите и
икономиката от прекомерно високи цени**

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 122, параграф 1 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като взе предвид становището на Европейската централна банка¹,

като има предвид, че:

---

¹ Становище от 2 декември 2022 г. (все още непубликувано в Официален вестник).

- (1) Непредизвиканата и неоправдана военна агресия на Руската федерация („Русия“) срещу Украйна и безпрецедентното намаляване на доставките на природен газ от Русия за държавите членки застрашават сигурността на доставките на Съюза и неговите държави членки. В същото време използването на доставките на газ като оръжие и манипулирането на пазарите от страна на Русия чрез умишлено прекъсване на газовите потоци доведоха до рязко покачване на цените на енергията в Съюза. Промените в маршрутите за доставка, довели до претоварване на европейската газова инфраструктура, и необходимостта от намиране на алтернативни източници на доставки на газ и системи за ценообразуване, които не са адаптирани към ситуацията на сътресения при доставките, допринесоха за нестабилността и покачването на цените. Повишените цени на природния газ застрашават икономиката на Съюза чрез трайно висока инфлация, предизвикана от покачването на цените на електроенергията, отслабването на покупателната способност на потребителите и по-високите производствени разходи, особено в енергоемките отрасли, и представляват сериозна опасност за сигурността на доставките.
- (2) През 2022 г. цените на природния газ бяха изключително нестабилни, като някои референтни стойности достигнаха рекордно високи равнища през август 2022 г. Необичайното равнище на цените на природния газ, регистрирано през август 2022 г., е резултат от множество фактори, включително крехкия баланс между търсенето и предлагането, свързан с попълването на хранилищата и намаляването на потоците от газ по тръбопроводи, опасенията от допълнително прекъсване на доставките и манипулиране на пазара от страна на Русия, както и механизъм за формиране на цените, който не е съобразен с такива екстремни промени в търсенето и предлагането и изостри прекомерното покачване на цените. През предходното десетилетие цените се движеха в диапазона 5 – 35 EUR/MWh, но сега европейските цени на природния газ достигнаха равнища с 1000% по-високи от средните цени, наблюдавани в миналото в Съюза. Нидерландските Title Transfer Facility (TTF) газови фючърси (тримесечни продукти), търгувани на борсата ICE Endex², се търгуваха на нива малко под 350 EUR/MWh, а цената за TTF газ за ден напред, търгуван на Европейската енергийна борса (European Energy Exchange – EEX), достигна 316 EUR/MWh. Цените на газа никога преди не са достигнали равнища като наблюдаваните през август 2022 г.

---

² ICE ENDEX е една от основните енергийни борси в Европа. Що се отнася до газа, тя осигурява регулирана търговия с фючърси и опции за нидерландския газов търговски център Title Transfer Facility (TTF).

- (3) След като през септември 2022 г. бяха нанесени щети по тръбопровода „Северен поток 1“, вероятно вследствие на саботаж, няма изгледи в скоро време доставките на газ от Русия за Съюза да се възобновят до равнищата отпреди войната. Европейските потребители и предприятия продължават да са изложени на явен риск от нови потенциални епизодични покачвания на цените на газа, което е пагубно за икономиката. Непредвидими събития като аварии или [...] саботаж на тръбопровода, които нарушават доставките на газ за Европа или увеличават драстично търсенето, могат да застрашат сигурността на доставките. Напрежението и неспокойствието на пазара, породени от страха от ситуации на внезапен недостиг, вероятно няма да отшумят след зимата и през следващата година, тъй като адаптирането към сътресенията в доставките и установяването на нови отношения и инфраструктура за доставки се очаква да отнемат една или повече години.
- (4) Макар и да съществуват деривати, свързани с други виртуални търговски точки (VTP), Title Transfer Facility (TTF) в Нидерландия обикновено се смята за „стандартния“ ценови ориентир на европейските пазари на газ. Това се дължи на неговата принципно висока ликвидност, която е следствие от няколко фактора, включително географското му местоположение, което позволяваше на TTF в условията преди войната да получава природен газ от няколко източника, включително значителни обеми от Русия. Това е причината неговите цени да се използват широко като референтна цена във формулите за ценообразуване на договорите за доставка на газ, както и като ценова основа при операции по хеджиране или с деривати в целия Съюз, включително в центрове, които не са пряко свързани с TTF. Пазарните данни сочат, че през първите осем месеца на 2022 г. на TTF са се падали около 80 % от търгувания общо в Европейския съюз и в Обединеното кралство природен газ.

- (5) Същевременно, дълбоките промени на енергийните пазари на ЕС от февруари 2022 г. насам оказаха влияние върху функционирането и ефективността на традиционните механизми за ценообразуване на пазара на едро на газ, по-специално върху референтния ценови показател на TTF. Макар традиционно TTF да е бил добър ориентир за цените на газа в други региони на Европа, от април 2022 г. той се раздалечи от цените в други центрове и точки на търговия в Европа, както и от прогнозните цени за вноса на ВПП на агенциите за докладване на цени. Това до голяма степен се дължи на факта, че газовата система на Северозападна Европа има специфични инфраструктурни ограничения както по отношение на преноса по тръбопроводи (запад-изток), така и по отношение на капацитета за регазификация на съоръженията за ВПП. Тези ограничения отчасти доведоха до цялостното увеличение на цените на газа от началото на кризата в Европа, след като Русия започна да използва енергоносителите като оръжие. Необичайният спред между TTF и други регионални центрове на търговия през август 2022 г. показва, че при настоящите специфични пазарни обстоятелства TTF може и да не е добър ориентир за пазарната ситуация извън Северозападна Европа, където пазарите са изправени пред инфраструктурни ограничения. В периоди на недостиг на пазара в Северозападна Европа други регионални пазари извън Северозападна Европа могат да се радват на по-благоприятни пазарни условия и съответно да са засегнати неоснователно от индексацията на договорите към TTF. Следователно, макар TTF да продължава да изпълнява целта си, а именно да балансира търсенето и предлагането в Северозападна Европа, са нужни действия за ограничаване на влиянието, което епизодичните необичайно високи цени на TTF оказват върху други регионални пазари в ЕС. Недостатъци в системата за ценообразуване могат да съществуват – в по-малка степен – и при други центрове.

- (6) Съществуват различни мерки за справяне с проблемите около действащите механизми за ценообразуване. Една от възможностите за европейските дружества, засегнати от неотдавнашните смущения на пазара и от недостатъците на системата за ценообразуване, е да започнат предоговаряне на съществуващите договори, основани на TTF. Тъй като референтните цени, свързани с TTF фючърсите вече имат различна тежест и не са непременно представителни за ситуацията на пазара на газ извън Северозападна Европа, някои купувачи могат да се опитат да разрешат настоящите проблеми с ценообразуването и референтния ценови показател на TTF чрез предоговаряне със своите договорни партньори по силата на изрично предвиденото в договора или съгласно общите принципи на договорното право.
- (7) Аналогично дружествата вносители или държавите членки, действащи от тяхно име, могат да се обърнат към международните партньори с цел предоговаряне на съществуващите договори или сключване на нови договори за доставка с подходящи формули за ценообразуване, адаптирани към настоящата ситуация на нестабилност. Координираното закупуване посредством ИТ инструмента, създаден съгласно Регламент (ЕС) [XXXX/2022], може да предостави възможности за намаляване на цената на внасяните енергоносители, което от своя страна ще намали необходимостта от намеса на пазара.
- (8) Освен това в Директива 2014/65/ЕС вече са включени някои предпазни мерки за ограничаване на случаите на изключителна нестабилност, например чрез изискването регулираните пазари да разполагат с т.нар. „механизъм за прекъсване“, който ограничава прекомерните увеличения на цените в определени часове. Механизмът за управление на нестабилността в рамките на деня, въведен с членове 15—17 от Регламент (ЕС) [XXXX/2022] на Съвета, допринася за ограничаване на изключителната нестабилност на цените на пазарите на енергийни деривати в рамките на един ден. Тези механизми обаче действат само в краткосрочен план и не са разработени така, че да предотвратяват достигането на определени прекомерни равнища на пазарните цени.

- (9) Намалването на търсенето е друга важна част от решението на проблема с прекомерните пикове на цените. Намалването на търсенето на газ и електроенергия може да успокои пазарните цени и съответно да спомогне за смекчаване на проблемите с необичайно високите цени на газа. Поради това настоящият регламент следва, в съответствие със заключенията на Европейския съвет от 21 октомври 2022 г., да предвижда, че задействането на механизма не води до увеличено потребление на газ.
- (9a) През лятото на 2022 г. усилията на субсидираните от държавата субекти да закупуват газ за съхранение, без да се отчита въздействието на некоординираното закупуване върху цените, допринесоха за повишаване на референтните показатели за цените, и по-специално TTF цените. Поради това е важно да се подобри координацията, когато е целесъобразно, на държавите членки, които използват финансирани от държавата субекти за закупуване на газ с цел запълване на подземни хранилища, за да се избегнат прекомерни пикове на цените в бъдеще. Използването на механизма за съвместно закупуване, създаден с Регламент XXXX/2022, може да играе важна роля за ограничаване на епизодичните прекомерни цени на газа в това отношение.
- (10) Следователно макар да съществуват мерки за справяне с някои от елементите, водещи до проблеми с ценообразуването на пазарите на газ, тези мерки не гарантират незабавно и достатъчно сигурно решаване на настоящите проблеми.
- (11) Поради това е необходимо да се създаде временен механизъм за корекция на пазара с незабавно действие за сделките с природен газ, сключвани на основните пазари на TTF деривати и деривати, свързани с други VTP, с падеж между месец и година напред, като инструмент срещу епизодичното прекомерно повишаване на цените на газа.

- (12) В заключенията си от 21 октомври 2022 г. Европейският съвет прикани Комисията спешно да внесе предложение за временен динамичен ценови коридор за сделките с природен газ, като вземе предвид предпазните мерки, определени в член 23, параграф 2 от предложението на Комисията от 18 октомври 2022 г. за регламент на Съвета за укрепване на солидарността чрез по-добра координация на покупките на газ, трансграничния обмен на газ и надеждни референтни показатели за цените.
- (13) Следните предпазни мерки следва, от една страна, да бъдат взети предвид при разработването на механизма за корекция на пазара, и от друга страна, да се използват, за да се гарантира, че евентуалното задействане на механизма за корекция на пазара ще бъде спряно, ако условията за неговото задействане вече не са налице или ако възникнат нежелани смущения на пазара[...]: той следва да се прилага за сделки с природен газ във виртуалната търговска точка TTF, чийто оператор е Gasunie Transport Services B.V.; други центрове за търговия с газ в Съюза могат да бъдат свързани с коригираната спот цена на TTF чрез динамичен ценови коридор; следва да не засяга извънборсовите сделки с газ, да не застрашава сигурността на доставките на газ в Съюза, да зависи от напредъка в изпълнението на целта за икономии на газ, да не води до цялостно увеличаване на потреблението на газ, да бъде разработен по такъв начин, че да не възпрепятства пазарните потоци на газ в рамките на ЕС, да не засяга стабилността и правилното функциониране на пазарите на енергийни деривати и да отчита пазарните цени на газ на различните организирани пазари в Съюза.
- (14) Механизмът за корекция на пазара следва да бъде разработен така, че да отговаря на два основни критерия, а именно да действа като ефективен инструмент срещу епизодичното прекомерно повишаване на цените на газа и да бъде задействан само ако цените достигнат изключителни равнища в сравнение със световните пазари, за да се избегнат значителни смущения на пазара и прекъсвания в договорите за доставки, които биха могли да доведат до сериозни рискове за сигурността на доставките.

- (15) Намесата чрез механизма за корекция на пазара следва да се ограничи до преодоляване на най-важните недостатъци при ценообразуването. TTF цената на сетълмент на дериватите за месец напред несъмнено е най-широко използваният референтен ценови показател в договорите за доставка на газ в целия ЕС, следван от падежи с два месеца напред и година напред. Въпреки това изместването на търговията към деривати, свързани с други VTP, може да доведе до нарушения на енергийните или финансовите пазари на ЕС, например чрез арбитраж от страна на участниците на пазара между коригирани и некоригирани деривати, в ущърб на потребителите. Поради това дериватите, свързани с всички VTP в Съюза, следва по принцип да бъдат включени в механизма за корекция на пазара. Същевременно прилагането на механизма по отношение на деривати, свързани с други VTP, различни от TTF, е сложно и изисква допълнителна техническа подготовка. С оглед на спешната необходимост да се въведе механизъм за корекция на пазара за най-важния дериват (TTF), на Комисията следва да се предостави правомощието да определя техническите подробности за прилагането на механизма за корекция на пазара по отношение на дериватите, свързани с други VTP, и подбора на деривати, свързани с други VTP, които могат да бъдат изключени въз основа на предварително определени критерии чрез акт за изпълнение.
- (16) Въвеждането на механизма за корекция на пазара следва да изпрати ясен сигнал на пазара, че ЕС няма да приеме прекомерни цени, произтичащи от несвършено ценообразуване. Механизмът следва също така да гарантира на участниците на пазара сигурност чрез надеждни ограничения при търговията с газ и може да доведе до значителни икономии както за предприятията, така и за домакинствата, които няма да бъдат изложени на бъдещо епизодично прекомерно повишаване на цените на енергията.

- (17) Той следва да въведе динамичен предпазен таван за цената на деривати от месец напред до година напред. Динамичният таван следва да се задейства, ако цената на дериватите достигне предварително определено равнище и ако увеличението на цените не съответства на подобно увеличение на регионално или световно равнище.
- (17a) Поради това динамичният предпазен таван следва да гарантира, че не се приемат поръчки за покупки или продажби, които биха превишавали значително цените на ВПГ в други региони на света. Следва да се използват подходящи ценови показатели за определяне на референтна цена, отразяваща световните тенденции в цените на ВПГ. Референтната цена следва да се основава на оценки на цените на ВПГ [...], представителни за европейските пазарни условия, а поради особеното значение на Обединеното кралство и Азия като конкуренти на световния пазар на ВПГ – също и на подходящ ценови показател за регионите на Обединеното кралство и Азия. За разлика от газа по тръбопроводи, ВПГ се търгува в целия свят. Следователно цените на ВПГ отразяват по-добре промените в цените на газа в световен мащаб и могат да служат като база за сравнение, за да се прецени дали равнищата на цените в континенталните центрове за търговия се отклоняват необичайно от международните цени.

(17aa) Взетата предвид извадка от цените на ВПГ следва да бъде достатъчно широка, за да бъде информативна дори в случай че конкретна цена за ВПГ не е налична в даден ден. С оглед на изграждането на представителна кошница от европейски и международни цени и за да се гарантира, че субектите, предоставящи ценова информация, подлежат на съответното регулиране от ЕС, оценките на цените следва да се подбират от докладващите агенции, които са изброени в регистъра на бенчмарковете, създаден с Регламент (ЕС) 2016/1011. Тъй като навременната информация е от ключово значение за динамичния механизъм за корекция на пазара, следва да се взема предвид само ценовата информация от субектите, предоставящи информация, отнасяща се за деня на публикуване. За да се даде възможност на ACER да изпълнява задълженията си за надзор на пазара съгласно настоящия регламент и да изчислява референтната цена своевременно, е необходимо докладващите агенции, които публикуват оценки на цените, да бъдат задължени да предоставят на ACER оценки най-късно до 21,00 ч. централноевропейско време, при условие че са налични, за да може ACER да публикува референтна цена преди края на деня; въпреки че тези задължения за докладване се отнасят само до съществуващи данни и не представляват значителна допълнителна тежест за докладващите агенции и често се срещат при регулирането на енергийния и финансовия пазар, ACER следва да гарантира поверителното третиране на получената информация, да защитава всички права върху интелектуалната собственост, свързани с информацията, и да я използва единствено за регулаторни цели. ACER следва да може да издава насоки относно формата, в който трябва да се предоставят съответните данни.

(17аб) Поради високата им ликвидност е целесъобразно да се включат и дериватите за месец напред, свързани с National Balancing Point („NBP“) на Обединеното кралство. Ежедневната оценка на цените, извършвана от ACER съгласно член 18 от Регламент (ЕС) № XXXX/2022, следва да бъде част от кошницата с оценки на цените на ВПГ.

- (17б) Въпреки че референтните стойности, взети предвид за референтната цена, са добър заместител на световните тенденции в цените на ВПГ, те не могат просто да заместят цените на дериватите. Това се дължи главно на факта, че референтната цена отразява цените на места, различни от TTF и други VTP в Съюза. Например, те не вземат предвид разходите, свързани с евентуални претоварвания на инфраструктурата, възникващи при прехвърлянето на газа от терминала за ВПГ до мястото, където се намира центърът TTF. Следователно TTF цените обикновено са по-високи от цените, взети предвид за референтната цена. Разликата възлиза средно на около 35 EUR/MWh между юни и август 2022 г. Освен това от ключово значение за сигурността на доставките е коригираната цена на TTF дериватите да бъде определена на достатъчно високо равнище, за да може да продължи да привлича вноса на ВПГ от други региони по света. Поради това, върху референтната цена следва да бъде добавена премия за сигурността на доставките, за да се изчисли коригираната цена на TTF дериватите. Формулата за предпазния таван следва да бъде напълно динамична, да се основава на динамично развиваща се кошница от цени, отразяващи цените на световния пазар, и на определен предпазен марж, за да се гарантира, че сигурността на доставките не е изложена на риск. Динамичният предпазен таван може да варира всеки ден в зависимост от развитието на глобалните цени, съдържащи се в кошницата.
- (17в) Предпазният таван следва да не е статичен, а да се коригира динамично и ежедневно. Публикуването на дневна цена на сетълмент позволява таванът да се държи в съответствие с промените на пазара на ВПГ, да се опази процесът на ценообразуване на борсите и да се смекчат възможните последици за правилното функциониране на пазарите на деривати. Динамичният характер на предпазния таван ще намали и рисковете за централните контрагенти и ще ограничи въздействието върху участниците на фючърските пазари, например клиринговите членове и техните клиенти. Предпазният таван следва да не коригира пазарните цени под определен праг.
- (18) За да се избегнат всякакви рискове динамичният максимален праг за оферирание за цената на TTF деривати за месец до година напред да доведе[...] до незаконно тайно договаряне между доставчиците или търговците на природен газ, финансовите регулатори, Агенцията на Европейския съюз за сътрудничество между регулаторите на енергия (ACER) и органите за защита на конкуренцията следва да наблюдават пазарите на деривати за газ и енергия особено внимателно при задействането на механизма за корекция на пазара.

- (19) Механизмът за корекция на пазара следва да има временен характер и да бъде задействан само за ограничаване на случаите на изключително високи цени на природния газ, които също така не са свързани с цените на други газови борси. Следователно, за да функционира механизмът за корекция на пазара, следва да бъдат изпълнени две кумулативни условия.
- (20) Механизмът за корекция на пазара следва да се задейства само когато цените на сетълмент на деривати за месец напред достигнат предварително определено изключително високо равнище, за да се гарантира, че механизмът коригира пазарните дефицити и не влияе съществено върху търсенето и предлагането и нормалното ценообразуване. Освен ако не бъде определен на достатъчно високо равнище, таванът би могъл да попречи на участниците на пазара да хеджират ефективно своите рискове, тъй като може да се засегнат образуването на надеждни цени за продукти с бъдеща дата на доставка и функционирането на пазарите на деривати. Ако механизмът бъде задействан, за да се намалят изкуствено цените, вместо да се коригира неправилното функциониране на пазара, това би оказало сериозно отрицателно въздействие върху участниците на пазара, включително върху предприятията, развиващи дейност в областта на енергетиката, които биха могли да срещнат трудности при изпълнението на исканията за предоставяне на допълнително обезпечение и ограничения в ликвидността, което може да доведе до фалити. Някои участници на пазара, [...] по-специално по-малките [...], могат да бъдат възпрепятствани да хеджират позициите си, което допълнително ще изостри нестабилността на спот пазарите и ще доведе до вероятно по-високи ценови скокове. Като се имат предвид значителните търговски обеми, такова развитие би представлявало очевиден риск за икономиката, който следва да бъде предотвратен при разработването на мярката. Натрупаният в миналото опит, като например изключителното покачване на цените през август 2022 г., следва да е водещ при определянето на равнищата на цените, при които следва да бъде задействан механизмът за корекция на пазара. Наличните данни показват, че през лятото на 2022 г. цените за месец напред за TTF деривати са достигнали равнища над 180 EUR[...] /MWh. Целта на механизма за корекция на пазара следва да бъде цените да не достигнат необичайното равнище от миналото лято.

(21) Освен това механизмът за корекция на пазара следва да се задейства само когато ТТФ цените достигнат равнища, които са значително и необичайно по-високи в сравнение с цените на ВПП, отразяващи тенденциите на световния пазар. Ако цените на световните пазари се повишават със същото темпо и са на равнищата на ТТФ цените, задействането на механизма за корекция на пазара би могло да възпрепятства закупуването на доставки на световните пазари, което може да застраши сигурността на доставките. Поради това механизмът за корекция на пазара следва да се задейства само в ситуации, в които ТТФ цените са значително и за по-дълъг период от време по-високи от цените на световните пазари. Аналогично, ако разликата с ТТФ цените намалява или изчезва, механизмът следва да бъде дезактивиран, за да се избегне всякакъв риск за сигурността на доставките.

(24) За пълна съвместимост с Регламент (ЕС) 2022/1369 на Съвета и с целите за намаляване на търсенето, определени в посочения регламент, Комисията следва да може да преустанови задействането на механизма, ако той влияе отрицателно на напредъка към постигането на целта за икономии на газ съгласно член 3 от Регламент (ЕС) 2022/1369 на Съвета или ако води до общо увеличение на потреблението на газ с 15% в рамките на един месец или с 10% през два последователни месеца в сравнение със съответното средно потребление за същите месеци през предходните години. За да се коригират промените на регионално равнище или на равнището на Съюза, дължащи се на сезонност, климатични промени и други фактори, като например кризата с COVID-19, потреблението на газ следва да се измерва спрямо потреблението през петте години, предхождащи датата на влизане в сила на настоящия регламент, в съответствие с подхода в Регламент (ЕС) 2022/1369 на Съвета и [...] въз основа на данните за потреблението на газ и намаляването на търсенето, получени от държавите членки съгласно член 8 от Регламент (ЕС) 2022/1369 на Съвета. Възпиращият ефект върху цените на природния газ, до който може да доведе механизмът за корекция на пазара, не следва да води до изкуствено стимулиране на потреблението на природен газ в ЕС до степен, която да осуети необходимите усилия за намаляване на търсенето на природен газ в съответствие с целите за намаляване на търсенето съгласно членове 3 и 5 от Регламент (ЕС) 2022/1369 на Съвета и членове 3 и 4 от Регламент (ЕС) 2022/1854. Комисията следва да гарантира, че задействането на механизма не забавя напредъка, постигнат от държавите членки по отношение на техните цели за икономии на енергия.

- (26) В зависимост от равнището на намеса механизмът за корекция на пазара може да доведе до рискове от финансово или договорно естество или до рискове, свързани със сигурността на доставките. Нивото на риска зависи от честотата, с която механизмът се задейства и следователно може да попречи на нормалното функциониране на пазара. Колкото по-нисък е прагът за намеса, толкова по-често ще се задейства механизмът и следователно е по-вероятно рискът да се материализира. Поради това условията за задействане на механизма следва да бъдат определени на равнище, при което има необичайни и изключително високи TTF цени за месец напред, като същевременно се гарантира, че това е ефективен инструмент срещу случаите на прекомерни цени, които не отразяват развитието на цените на международния пазар.
- (27) Важно е механизмът да бъде разработен така, че да не променя основното договорно равновесие в договорите за доставка на газ, а по-скоро да бъде отговор на епизодите на необичайно поведение на пазара. Ако предпоставките за намеса са определени на равнище, на което те коригират съществуващите проблеми с ценообразуването и нямат за цел намеса в равновесието между търсенето и предлагането, рискът от нарушаване на договорното равновесие в съществуващите договори чрез механизма или неговото задействане може да бъде сведен до минимум.
- (28) За да се гарантира незабавен ефект на механизма за корекция на пазара, динамичният максимален праг за офериране следва да се задейства незабавно и автоматично, без да е необходимо допълнително решение от страна на Агенцията на Европейския съюз за сътрудничество между регулаторите на енергия (ACER) или на Комисията.
- (28a) За да се гарантира ранно засичане на евентуални проблеми вследствие задействането на механизма, Комисията следва да възложи на Европейския орган за ценни книжа и пазари (ESMA) и ACER да публикуват доклад относно възможните отрицателни последици от механизма за финансовите и енергийните пазари и за сигурността на доставките.

(29) ACER следва непрекъснато да следи дали са изпълнени условията за действие на механизма за корекция на пазара. ACER е най-подходящият орган за извършване на такова наблюдение, тъй като тя има общ поглед върху пазарите на газ в целия Съюз, необходимия експертен опит във функционирането на пазарите на газ и вече е упълномощена да наблюдава търговските дейности с енергийни продукти на едро съгласно правото на ЕС. Поради това ACER следва да следи промените в цената на сетълмент за TTF за месец напред и да я сравнява с референтната цена, определяна от средната цена по оценките на цените на ВПГ, свързани с европейските центрове за търговия, за да проверява дали са изпълнени условията, които оправдават задействането или дезактивирането на механизма за корекция на пазара. След като условията за задействане бъдат изпълнени, ACER следва незабавно да публикува на своя уебсайт известие, с което да информира, че условията за задействане на механизма са изпълнени. На следващия ден операторите на регулираните пазари следва да не приемат поръчки над динамичния максимален праг за оферирание, а участниците на пазара на TTF деривати следва да не правят такива поръчки. Операторите на регулираните пазари и участниците на пазара на TTF деривати следва да наблюдават уебсайта на ACER, на който следва да бъде публикувана ежедневната референтна цена. Подобен динамичен максимален праг за оферирание следва да се прилага за деривати, свързани с други VTP, съгласно условията, определени в акта за изпълнение относно прилагането към тези деривати.

- (30) Задействането на механизма за корекция на пазара може да доведе до нежелани и непредвидими последици за икономиката, включително рискове за сигурността на доставките и финансовата стабилност. За да се осигури бърза реакция в случай на нежелани смущения на пазара, следва да бъдат включени ефективни предпазни мерки, основани на обективни критерии, които да гарантират, че действието на механизма може да се преустанови по всяко време. В случай че въз основа на резултатите от наблюдението на ACER са налице конкретни признаци за неизбежно събитие за корекция на пазара, Комисията следва да може да поиска становище от ESMA, ACER и когато е целесъобразно, ENTSOG и Координационната група по природния газ относно въздействието на евентуално събитие за корекция на пазара върху сигурността на доставките, потоците в рамките на ЕС и финансовата стабилност, за да може Комисията при необходимост да преустанови своевременно задействането от ACER на механизма за корекция на пазара.
- (31) Освен ежедневния преглед на това дали изискванията за динамичния максимален праг за оферирание са все още в сила, следва да бъдат включени допълнителни предпазни мерки, за да се избегнат нежелани смущения на пазара.
- (32) Динамичният максимален праг за оферирание не следва да засяга извънборсовите сделки, тъй като включването им би породило сериозни проблеми, свързани с наблюдението, и може да доведе до проблеми със сигурността на доставките. Същевременно следва да се прилага механизъм за преглед, за да се прецени дали изключването на извънборсовите сделки може да доведе до значително изместване на търговията с деривати към извънборсови пазари, което да застраши стабилността на финансовите или енергийните пазари.
- (33) Механизмът за корекция на пазара следва да се дезактивира автоматично, ако ситуацията на пазара на природен газ вече не го оправдава. Ако не възникват смущения на пазара, механизмът следва да се дезактивира едва след определен период от време, за да се избегне честото задействане и дезактивиране. Следователно механизмът за корекция на пазара следва да бъде автоматично дезактивиран след двадесет дни, ако динамичният максимален праг за оферирание е 180 EUR за определен период. Както при задействането, за дезактивирането на механизма не следва да се изисква оценка от ACER или от Комисията, а то следва да става автоматично, когато условията за това са изпълнени.

- (33a) Ако има значително намаляване на доставките на газ и ситуация, при която доставките на газ са недостатъчни за задоволяване на оставащото търсене на газ, съгласно член 12, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2017/1938 Комисията може да обяви извънредна ситуация на регионално равнище или на равнището на Съюза по искане на една държава членка, която е обявила извънредна ситуация, а ако две или повече държави членки са обявили извънредна ситуация, обявява извънредна ситуация на регионално равнище или на равнището на Съюза. За да не се допусне продължаващото задействане на механизма за корекция на пазара да доведе до проблеми със сигурността на доставките, механизмът следва да бъде автоматично дезактивиран в ситуация, в която Комисията е обявила извънредна ситуация на регионално равнище или на равнището на Съюза.
- (34) От ключово значение е механизмът за корекция на пазара да включва ефективен инструмент за премахване на динамичния предпазен таван въз основа на обективни критерии – незабавно и във всеки един момент, ако той води до сериозни смущения на пазара, засягащи сигурността на доставките и потоците в рамките на ЕС.
- (35) Тъй като е важно да се направи задълбочена оценка на всички предпазни мерки, които трябва да бъдат взети предвид при оценката на евентуално преустановяване на действието на механизма за корекция на пазара, действието му следва да се преустановява с решение на Комисията. При самото решение, което следва да бъде взето незабавно, Комисията следва по-специално да прецени дали запазването на динамичния максимален праг за офериране ще застраши сигурността на доставките на Съюза, дали то е съпътствано от достатъчно усилия за намаляване на търсенето, дали възпрепятства договорените на пазарен принцип потоци от газ в рамките на Съюза, дали оказва отрицателно въздействие върху пазарите на енергийни деривати, дали отчита цените на пазара на газ на различните организирани пазари в целия Съюз и дали може да окаже отрицателно въздействие върху съществуващите договори за доставка на газ. В такива случаи Комисията следва да вземе решение да преустанови действието на механизма за корекция на пазара посредством решение за изпълнение. Като се има предвид необходимостта да се реагира бързо, Комисията не следва да бъде задължена да действа в съответствие с процедура по комитология.

- (36) Механизмът за корекция на пазара не следва да застрашава сигурността на доставките на газ в Съюза чрез ограничаване на ценовите сигнали, които са от съществено значение за привличането на необходимите доставки на газ и за потоците на газ в рамките на ЕС. На практика доставчиците на газ могат потенциално да задържат доставките, когато механизмът за корекция на пазара е задействан, за да се увеличат максимално печалбите чрез продажба непосредствено след дезактивирането на таваните. В случай че механизмът би довел до такива рискове за сигурността на доставките на газ в Съюза, но не е обявена извънредна ситуация на регионално равнище или на равнището на Съюза, Комисията следва незабавно да преустанови действието на механизма. Елементите, които трябва да се вземат предвид при оценката на рисковете за сигурността на доставките, следва да включват потенциалното значително отклонение на един от компонентите на референтната цена съгласно член 2, параграф 2 в сравнение с тенденцията в миналото и значителния спад на тримесечния внос на ВПГ в Съюза в сравнение със същото тримесечие на предходната година.
- (36a) Тъй като неограничените трансгранични потоци на газ между държавите членки са ключов елемент от сигурността на доставките в Съюза, задействането на механизма за корекция на пазара следва да бъде преустановено и ако ограничава необосновано трансграничните потоци на газ в рамките на вътрешния пазар, което би застрашило сигурността на доставките на газ в Съюза.
- (37) Механизмът за корекция на пазара в крайна сметка не следва да намалява ролята на ценовите сигнали на вътрешния пазар на газ в Съюза и да възпрепятства потоците от газ на пазарен принцип в рамките на Съюза, тъй като е от съществено значение природният газ и занапред да достига до местата, където е най-необходим.

(38) Механизмите за корекция на пазара не следва ненужно да застрашават правилното функциониране на пазарите на енергийни деривати. Тези пазари играят ключова роля за това участниците на пазара да могат да хеджират позициите си с цел управление на рисковете, по-специално по отношение на нестабилността на цените. Освен това ценовите намеси чрез механизма за корекция на пазара може да доведат до значителни финансови загуби за участниците на пазарите на деривати. Като се има предвид размерът на пазара на газ в Съюза, тези загуби могат не само да засегнат специализираните пазари на деривати, но могат да имат значителни вторични ефекти върху други финансови пазари. Ценовите намеси биха могли да доведат и до неблагоприятно увеличение на исканията за допълнително обезпечение поради несигурност. Същественото увеличение на исканията за допълнително обезпечение би могло да породи значителни финансови загуби и загуби на ликвидност за участниците на пазара, което да доведе до неизпълнение от страна на клирингов член или краен клиент. Съответните участници на пазара следва да действат добросъвестно и да не правят ненужни промени в процедурите за управление на риска, водещи до увеличение на исканията за допълнително обезпечение, по-специално ако това не е в съответствие с обичайните пазарни процедури. Поради това Комисията следва незабавно да преустанови действието на механизма за корекция на пазара, ако той застрашава правилното функциониране на пазара на деривати, например когато води до значително намаляване на сделките с TTF деривати в рамките на Съюза или до значително изместване на сделките с TTF деривати към места на търговия извън ЕС. В това отношение е важно Комисията да взема предвид наличния експертен опит на съответните органи на Съюза. Европейският орган за ценни книжа и пазари е независим орган, който допринася за запазването на стабилността на финансовата система на ЕС, по-специално като насърчава стабилността и доброто функциониране на финансовите пазари, като например пазарите на деривати. Съответно Комисията следва да взема предвид докладите на ESMA по тези аспекти. Освен това Комисията следва да взема предвид всички становища на Европейската централна банка (ЕЦБ), свързани със стабилността на финансовата система, в съответствие с член 127, параграф 4 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) и член 25,1 от Протокол IV към ДФЕС. Предвид нестабилността на финансовите пазари и потенциалното значимо въздействие на пазарните интервенции на тези пазари, е важно да се гарантира, че Комисията може бързо да преустанови действието на механизма за корекция на пазара. Поради това докладът на ESMA следва да се публикува не по-късно от 48 часа или в рамките на същия ден при спешни случаи след искане на Комисията.

- (39) Механизмът за корекция на пазара следва да бъде разработен така, че да регулира единствено извънредните увеличения на цените на газа, породени от недостатъци в механизма за ценообразуване, и като такъв да не засяга валидността на съществуващите договори за доставка на газ. Същевременно в ситуации, в които ACER или Комисията установи, че задействането на механизма за корекция на пазара влияе отрицателно на съществуващите договори за доставка, Комисията следва да спре действието му.
- (40) При разработването на механизма и на възможностите за преустановяване на действието му следва да се вземе предвид, че търговците на природен газ могат да прехвърлят търговията с природен газ към региони извън Съюза, намалявайки ефективността на механизма за корекция на пазара. Такъв би бил случаят например, ако търговците започнат да извършват извънборсови сделки с газ, които са по-непрозрачни, по-трудно подлежат на регулаторен контрол и носят по-големи рискове от неизпълнение на задължения за засегнатите страни. Такъв би бил случаят и ако търговците, чието хеджиране може да бъде ограничено от механизма за корекция на пазара, потърсят хеджиране в други юрисдикции, в резултат на което клиринговият контрагент трябва да възстанови салдото на паричните средства, стоящи в основата на позициите от деривати, за да отрази ограничената цена на сетълмента, което ще задейства искания за допълнително обезпечение.
- (41) ACER, ESMA, Европейската мрежа на операторите на преносни системи за газ (ENTSOG) и Координационната група по природния газ, създадена съгласно Регламент (ЕС) 2017/1938, следва да подпомагат Комисията при наблюдението на механизма за корекция на пазара.

- (41a) При изпълнението на задачите си съгласно настоящия регламент Комисията следва също така да има възможност да се консултира с ЕЦБ и да иска становището ѝ в съответствие с ролята на ЕЦБ съгласно член 127, параграф 5 от ДФЕС да допринася за гладкото провеждане на политиките, свързани с пруденциалния надзор върху кредитните институции и стабилността на финансовата система, и съгласно член 25.1 от Устава на Европейската система на централните банки и на Европейската централна банка да дава становища и да бъде консултирана от, наред с други, Комисията във връзка с обхвата и приложението на законодателството на Съюза, отнасящо се до пруденциалния надзор върху кредитните институции и стабилността на финансовата система. Процесът на консултации с ЕЦБ следва да бъде организиран по начин, който позволява бързо преустановяване на действието на механизма за корекция на пазара, ако е необходимо.
- (41б) Като се има предвид спешната необходимост от разрешаване на проблемите, по-специално при определянето на цената на TTF дериватите в Съюза, бързото прилагане на механизма за корекция на пазара е от решаващо значение. ESMA и ACER следва да направят оценка на въздействието на механизма за корекция на пазара („оценка на въздействието“), за да се анализира дали бързото прилагане може да доведе до нежелани отрицателни последици за финансовите или енергийните пазари или за сигурността на доставките. Оценката на въздействието следва да бъде представена на Комисията най-късно до 1 март 2023 г. В нея следва да бъдат анализирани по-специално елементите, необходими за акта за изпълнение относно реда и условията за разширяване на обхвата на действие на механизма за корекция на пазара, така че да включва деривати, свързани с други VTP, и да бъде проверено дали ключовите елементи на механизма за корекция на пазара все още са подходящи от гледна точка на развитието на финансовия и енергийния пазар или на сигурността на доставките. Не по-късно от 23 януари 2023 г. ESMA и ACER публикуват предварителен доклад с данни относно въвеждането на механизма за корекция на пазара. Като взема предвид резултатите от оценката на въздействието, Комисията следва, когато е целесъобразно, да предлага изменения на настоящия регламент без ненужно забавяне с цел адаптиране на избора на продуктите, обхванати от механизма за корекция на пазара.

- (42) Комисията може да предлага и други изменения на настоящия регламент въз основа на оценката на въздействието или след събитие за корекция на пазара или решение за преустановяване на действието на механизма[...], или в контекста на развитието на пазара и сигурността на доставките.
- (42a) С цел да се запази доброто функциониране на пазарите на деривати, по-специално процесите на управление на риска на централните контрагенти за клиринг, и да се сведе до минимум необходимостта от изискване на допълнителен марж като обезпечение, на страните следва да бъде разрешено организирано да компенсират или намаляват позициите си в ТТФ деривати, ако желаят да го направят. Поради това динамичният максимален праг за офериране не следва да се прилага за договори, сключени преди влизането в сила на настоящия регламент, нито за сделки, които позволяват на участниците на пазара да компенсират или намаляват позиции, произтичащи от договори за ТТФ деривати, сключени преди влизането в сила на настоящия регламент.
- (42б) Централните контрагенти за клиринг имат ключова роля в осигуряването на правилното функциониране на пазарите на ТТФ деривати, като намаляват свързания с контрагента риск. Поради това е необходимо механизмът за корекция на пазара да не възпрепятства дейността на централните контрагенти за клиринг, по-специално по отношение на управлението на позициите в неизпълнение. За тази цел динамичният максимален праг за офериране не следва да се прилага за сделки, извършвани като част от процес на управление на неизпълнение, организиран от централните контрагенти за клиринг.

- (43) Механизмът за корекция на пазара е необходим и съразмерен за постигане на поставената цел – коригиране на прекомерно високите цени на газа на TTF и дериватите, свързани с други VTP. Всички държави членки са загрижени за непреките последици от покачванията на цените, като например повишаването на цените на енергията и инфлацията. Що се отнася до недостатъците в системата за ценообразуване, те влияят различно в отделните държави членки, като цените нарастват повече в някои държави членки (например държавите членки от Централна Европа), отколкото в други (например държавите членки в периферията или с други възможности за доставки). За да се избегнат фрагментарни действия, които биха могли да доведат до разделение на интегрирания пазар на газ в ЕС, са необходими общи действия в дух на солидарност. От жизненоважно значение е сигурността на доставките в Съюза да бъде гарантирана. Освен това общите предпазни мерки, които може да са по-необходими в държавите членки без алтернативи за доставки, отколкото в държавите членки с повече алтернативи, осигуряват прилагането на координиран подход като израз на енергийната солидарност. На практика, макар финансовите рискове и ползи да са много различни за отделните държави членки, механизмът за корекция на пазара представлява компромис в дух на солидарност, при който всички държави членки се съгласяват да допринесат за корекцията на пазара и да приемат едни и същи ограничения при ценообразуването, макар равнището на неправилно функциониране на механизма за ценообразуване и финансовите отражения на цените на деривати върху икономиката да се различават в отделните държави членки. Следователно механизмът за корекция на пазара би укрепил солидарността в Съюза за избягване на прекомерни цени, които са неприемливи дори за кратки периоди от време за много държави членки. Предложената мярка ще спомогне да се гарантира, че предприятията за доставка на газ от всички държави членки са в състояние да закупват газ на разумни цени в дух на солидарност.
- (44) Нестабилната и непредвидима ситуация на пазара на природен газ на прага на зимния сезон налага да се гарантира, че механизмът за корекция на пазара може да бъде приложен възможно най-скоро, ако са изпълнени условията, обосноваващи неговото задействане. Поради това настоящият регламент следва да влезе в сила на 1 февруари. Динамичният максимален праг за оферирание следва да се прилага от 15 февруари. Задължението за представяне на предварителен доклад с данни от ESMA и ACER следва да се прилага със задна дата, считано от 1 януари, с оглед на навременното получаване на необходимата информация,

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

ГЛАВА I — ПРЕДМЕТ, ОБХВАТ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ

Член 1

Предмет и обхват

С настоящия регламент се създава временен механизъм за корекция на пазара за дадени нареждания за търговия с TTF деривати и деривати, свързани с други виртуални търговски точки (VTP), в съответствие с член 5в, за да се ограничат случаите на прекомерни[...] цени на газа в Европейския съюз[...], които не отразяват цените на световния пазар.

Член 2

Определения

За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

- 0а) „ТТФ дериват“ означава стоков дериват съгласно определението в член 2, параграф 1, точка 30 от Регламент (ЕС) № 600/2014, търгуван на регулиран пазар, чийто базов актив е трансакция във виртуалната търговска точка Title Transfer Facility (ТТФ), чийто оператор е Gasunie Transport Services B.V.;
- 0б) „деривати, свързани с други VTP“, означава стокови деривати съгласно определението в член 2, параграф 1, точка 30 от Регламент (ЕС) № 600/2014, търгувани на регулиран пазар, чийто базов актив е трансакция с газ във виртуална търговска точка (VTP) в Съюза;
- 0в) „виртуална търговска точка (VTP)“ означава нефизическа търговска точка в рамките на входно-изходна система, където се обменят газове между продавач и купувач, без да е необходимо да се резервира преносен или разпределителен капацитет (пропускателна способност);

- 1) „ТТФ дериват за месец напред“ означава ТТФ дериват, чийто падеж е най-близкият измежду дериватите с едномесечен падеж, търгувани на даден регулиран пазар;
- 1а) „ТТФ дериват за година напред“ означава ТТФ дериват, чийто падеж е най-близкият измежду дериватите с падеж от дванадесет месеца, търгувани на даден регулиран пазар;
- 2) „референтна цена“ означава, доколкото е налична, среднодневната цена, получаваща се от:

– оценката на цената на ВПГ, съдържаща се в „Northwest Europe Marker“[...], определена като среднодневната стойност между „Daily Spot Northwest Europe Marker (NWE)“, управляван от Platts Benchmark B.V., Нидерландия, и „Northwest — half-month 2“, управляван от Argus Benchmark Administration B.V., Нидерландия, с превръщане на оценките на цената на ВПГ от американски долари (USD) за милион британски топлинни единици (MMBtu) в EUR за Mwh, въз основа на обменния курс на Европейската централна банка за еврото и коефициент за преобразуване 1 MMBtu за 0,293071 киловатчаса;

– оценката на цената на ВПГ, съдържаща се в „Mediterranean Marker“, определена като среднодневната стойност между „Daily Spot Mediterranean Marker (MED)“, управляван от Platts Benchmark B.V., Нидерландия, и среднодневната стойност на „Iberian peninsula des — half-month 2“, „Italy des — half-month 2“ и „Greece des — half-month 2“, управлявани от Argus Benchmark Administration B.V., Нидерландия, с превръщане на оценките на цената на ВПГ от американски долари (USD) за милион британски топлинни единици (MMBtu) в EUR за Mwh, въз основа на обменния курс на Европейската централна банка за еврото и коефициент за преобразуване 1 MMBtu за 0,293071 киловатчаса;

– оценката на цената на ВПГ, съдържаща се в „Northeast Asia Marker“, определена като среднодневната стойност между „LNG Japan/Korea DES 2 Half-Month“, управляван от Platts Benchmark B.V., Нидерландия, и „Northeast Asia des (ANEA) — half-month 2“, управляван от Argus Benchmark Administration B.V., Нидерландия, с превръщане на оценките на цената на ВПГ от американски долари (USD) за милион британски топлинни единици (MMBtu) в EUR за Mwh, въз основа на обменния курс на Европейската централна банка за еврото и коефициент за преобразуване 1 MMBtu за 0,293071 киловатчаса;

– цената на сетълмента на NBP деривати за месец напред, публикувана от ICE Futures Europe, Обединеното кралство; с превръщане на Sterling pence за therm в EUR за MWh въз основа на обменния курс на Европейската централна банка за еврото и коефициент за преобразуване 1 therm за 29,3071 киловатчаса;

– цената според ежедневната оценка, извършвана от ACER съгласно член 18 от Регламент на Съвета (ЕС) [XXXX/2022];[...]

- 3) „регулиран пазар“ означава „регулиран пазар“ съгласно определението от член 4, параграф 1, точка 21 от Директива 2014/65/ЕО;
- 4) „оператор на регулиран пазар“ означава пазарен оператор по смисъла на член 4, параграф 1, точка 18 от Директива 2014/65/ЕС.

ГЛАВА II — МЕХАНИЗЪМ ЗА КОРЕКЦИЯ НА ПАЗАРА

Член 3

Наблюдение на цените

- (0) ACER постоянно наблюдава развитието на референтната цена, цената на сетълмента на TTF деривати за месец напред и цената на сетълмента на деривати за месец напред за деривати, свързани с други VTP. За тази цел,
- Platts Benchmark B.V. съобщава на ACER всеки ден не по-късно от [21,00 ч.] (централноевропейско време) дневните оценки на цената на ВПГ на следните маркери: „Daily Spot Mediterranean Marker (MED)“, „Daily Spot Northwest Europe Marker (NEW)“ и „Japan Korea Marker (JKM)“, а
  - Argus Benchmark Administration B.V съобщава на ACER всеки ден не по-късно от [21:00 ч.] (централноевропейско време) дневните оценки на цената на ВПГ на следните маркери: „Northwest Europe des — half-month 2“, „Iberian peninsula des — half-month 2“, „Italy des — half-month 2“, „Greece des — half-month 2“ и „Northeast Asia des (ANEA) — half-month 2“[...]
- (1) Въз основа на информацията, получена съгласно параграф 1, ACER изчислява дневната референтна цена всеки ден и я публикува на своя уебсайт не по-късно от 23,59 ч. централноевропейско време.

Член 3а

Събитие за корекция на пазара

1. Механизмът за корекция на пазара по отношение на цената на сетълмента на TTF деривати за година напред се прилага, считано от 15 февруари 2023 г. Механизмът за корекция на пазара се задейства чрез събитие за корекция на пазара, което настъпва, когато цената на сетълмента на TTF дериватите за месец напред, публикувана от ICE Endex B.V., Нидерландия:
  - а) надхвърли 180 EUR/MWh за три работни дни и
  - б) е с 35 EUR по-висока от референтната цена през периода, посочен в буква а).
- 1а. При приемането на акта за изпълнение съгласно член 5в, параграф 1 събитие за корекция на пазара по отношение на деривати, свързани с други VTP, възниква и при условията, определени във въпросния акт за изпълнение съгласно критериите по член 5в, параграф 2.
- 1б. Когато установи, че е настъпило събитие за корекция на пазара, ACER публикува по ясен и видим начин на своя уебсайт не по-късно от 23,59 ч. централноевропейско време съобщение, че е настъпило събитие за корекция на пазара („известие за корекция на пазара“), и информира Комисията, ESMA, Европейската централна банка („ЕЦБ“) и Съвета за събитието за корекция на пазара.
- 1в. Операторите на регулирани пазари на пазара на TTF деривати и участниците на пазара на TTF деривати ежедневно наблюдават уебсайта на ACER.

- 1ва. Считано от деня след публикуването на известие за корекция на пазара, операторите на регулираните пазари не приемат, а участниците на пазара на TTF деривати не подават нареждания за TTF деривати, чийто падеж настъпва в рамките на срока между датата на падежа на TTF деривата за месец напред и датата на падежа на TTF деривата за година напред с цени от 35 EUR/MWh над референтната цена, публикуван от ACER на предходния ден („динамичен максимален праг за оферирание“). Ако референтната цена е под 145 EUR, динамичният максимален праг за оферирание остава равен на сбора от 145 EUR и 35 EUR.
- 1г. След приемането на акта за изпълнение съгласно член 5в, параграф 1 динамичният максимален праг за оферирание се прилага за деривати, свързани с други VTP, при условията, определени във въпросния акт за изпълнение съгласно критериите по член 5в, параграф 2.
- 1д. След като бъде задействан от ACER, динамичният максимален праг за оферирание се прилага най-малко за 20 работни дни, освен ако действието му не е спряно от Комисията в съответствие с член 5 или не е дезактивирано в съответствие с член 4, параграф 0.

3. За да може Комисията при необходимост да преустанови своевременно задействането от ACER на механизма за корекция на пазара, в случай че въз основа на резултатите от наблюдението на ACER съгласно член 3, параграф 0 са налице конкретни признаци за неизбежно събитие за корекция на пазара съгласно член 3а, параграф 1, буква б), Комисията без забавяне приканва Европейската централна банка (ЕЦБ), Европейския орган за ценни книжа и пазари (ESMA) и когато е целесъобразно, Европейската мрежа на операторите на преносни системи за газ (ENTSOГ) и Координационната група по природния газ, създадена съгласно Регламент (ЕС) 2017/1938, да предоставят оценка относно въздействието на евентуално събитие за корекция на пазара върху сигурността на доставките, потоците в рамките на ЕС и финансовата стабилност. В оценката се вземат предвид промените в цените на други организирани и значими пазари, по-специално в Азия или САЩ, отразени в „Joint Japan Korea Market“ или „Henry Hub Gas Price Assessment“ — и двете администрирани от Platts Benchmark B.V. и публикувани от S&P Global Inc., Ню Йорк.
7. След като оцени въздействието на максималния праг за оферирание върху потреблението на газ и електроенергия и напредъка по отношение на целите за намаляване на търсенето, предвидени в членове 3 и 5 от Регламент (ЕС) 2022/1369 на Съвета и в членове 3 и 4 от Регламент (ЕС) 2022/1854 на Съвета, Комисията може също така да предложи изменение на Регламент (ЕС) 2022/1369 на Съвета за адаптиране към новата ситуация.
8. В случай на събитие за корекция на пазара Комисията незабавно иска от ЕЦБ становище относно риска от нежелани смущения за стабилността и нормалното функциониране на пазарите на енергийни деривати.

Член 4

Деактивиране на механизма за корекция на пазара

0. Динамичният максимален праг за офериране, посочен в член 3а, параграф 1, буква ва) и член 3, параграф 1г, се деактивира 20 работни дни след събитието за корекция на пазара в съответствие с член 3а, параграф 1д или след това, ако сумата на референтната цена е под 145 EUR/MWh за три последователни работни дни.
1. Когато Комисията обяви извънредна ситуация на регионално равнище или на равнището на Съюза, по-специално в случай на значително влошаване на положението с доставките на газ, водещо до ситуация, при която доставките на газ са недостатъчни за задоволяване на оставащото търсене на газ („режим на потреблението“), в съответствие с член 12, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2017/1938, динамичният максимален праг за офериране, посочен в член 3а, параграф 1, буква ва) и член 3а, параграф 1г, се деактивира.
2. ACER незабавно публикува известие на своя уебсайт и уведомява Комисията, ESMA, ЕЦБ и Съвета, че е настъпило събитие на деактивиране, както е посочено в параграф 0 („известие за деактивиране“).

Преустановяване на действието на механизма за корекция на пазара

- (0)** ESMA, ACER, Координационната група по природния газ и ENTSOG постоянно наблюдават въздействието на динамичния максималния праг за офериране върху финансовите и енергийните пазари и сигурността на доставките в случай на задействане на механизма за корекция на пазара.
2. Въз основа на наблюдението, посочено в параграф 0, Комисията, чрез решение за изпълнение, преустановява действието на механизма за корекция на пазара във всеки един момент, когато възникнат нежелани смущения на пазара или са налице очевидни рискове от такива смущения, които оказват отрицателно въздействие върху сигурността на доставките, потоците в рамките на ЕС или финансовата стабилност (по-нататък „решение за преустановяване“). При оценката Комисията взема предвид по-специално дали задействането на механизма за корекция на пазара:
- а) **застрашава сигурността на доставките на газ за Съюза[...] елементите, които трябва да се вземат предвид при оценката на рисковете за сигурността на доставките, са потенциалното значително отклонение на един от компонентите на референтната цена съгласно член 2, параграф 2 в сравнение с тенденцията в миналото и значителният спад на тримесечния внос на ВПП в Съюза в сравнение със същото тримесечие на предходната година.**

- б) се случва, когато задължителните цели за намаляване на търсенето съгласно член 5 от Регламент (ЕС) 2022/1369 не са изпълнени на равнището на Съюза, влияе отрицателно на напредъка към постигането на целта за икономии на газ съгласно член 3 от Регламент (ЕС) 2022/1369, като се отчита необходимостта да се гарантира, че ценовите сигнали стимулират намаляването на търсенето, или води до общо увеличение на потреблението на газ с 15% в рамките на един месец или с 10% през два последователни месеца в сравнение със съответното средно потребление за същите месеци през петте последователни години, предхождащи датата на влизане в сила на настоящия регламент, въз основа на данните за потреблението на газ и намаляването на търсенето, получавани от държавите членки съгласно член 8 от [...] Регламент (ЕС) 2022/1369;
- в) предотвратява договорените на пазарен принцип потоци на газ в рамките на ЕС съгласно данните от наблюдението на ACER;
- г) оказва въздействие, въз основа на доклад на ESMA относно последиците от задействането на мярката за корекция на пазара и всяко становище на ЕЦБ, поискано от Комисията за тази цел, върху стабилността и правилното функциониране на пазарите на енергийни деривати, по-специално когато това води до значително увеличение на исканията за предоставяне на допълнително обезпечение или значително намаляване на сделките с TTF деривати в рамките на Съюза за един месец в сравнение със същия месец на предходната година или до значително изместване на сделките с TTF деривати извън ЕС.
- д) съществено се различава от пазарните цени на газа на различните организирани и значими пазари в Съюза и на други организирани пазари, например в Азия или САЩ, отразени в „Joint Japan Korea Marker“ или „Henry Hub Gas Price Assessment“ – и двете администрирани от Platts Benchmarks B.V., Нидерландия;
- е) засяга валидността на съществуващите договори за доставка на газ, включително на дългосрочните договори за доставка на газ.

3. Решението за преустановяване на действието се взема незабавно и се публикува в *Официален вестник на Европейския съюз*. От деня след публикуването на решението за преустановяване и толкова дълго, колкото е указано в решението за преустановяване, динамичният максимален праг за оферирание, посочен в член 3а, параграф 1в и член 3а, параграф 1г, престава да се прилага.
4. ACER, ESMA, Координационната група по природния газ и ENTSOG подпомагат Комисията при изпълнението на задачите по членове 3а, 4 и 5. Докладът на ESMA по параграф 2, буква г) се публикува не по-късно от 48 часа или в рамките на същия ден при спешни случаи по искане на Комисията.
- 4а. При изпълнението на задачите си съгласно членове 3а, 4 и 5 Комисията може да се консултира с ЕЦБ за съвет по всеки въпрос, свързан със задачата ѝ съгласно член 127, параграф 5 от ДФЕС да допринесе за гладкото провеждане на политиките, свързани с пруденциалния надзор над кредитните институции и стабилността на финансовата система.

Член 5а

Професионална тайна

1. Всяка поверителна информация, получена, обменена или предадена съгласно настоящия регламент, подлежи на посочените в параграф 2 изисквания за опазване на професионалната тайна.
2. Задължението за професионална тайна се прилага по отношение на всички лица, които работят или са работили за ACER или за друг орган, или пазарно предприятие, или физическо или юридическо лице, на което компетентният орган е делегирал правомощията си, включително одитори и експерти, с които компетентният орган е сключил договори.
3. Информация, представляваща професионална тайна, не може да бъде разкривана пред никое друго лице или орган, освен по силата на разпоредби, установени в правото на Съюза или в националното право.
4. Цялата обменяна между компетентните органи по силата на настоящия регламент информация, която се отнася до общите или оперативни параметри на стопанската дейност и до други икономически или лични въпроси, се счита за поверителна и за нея се прилагат изискванията за опазване на служебната тайна, освен ако компетентният орган в момента на предаването ѝ не посочи, че тя може да бъде разкрита, или когато разкриването ѝ се налага за процесуални цели.

Оценка на въздействието

(0) ESMA и ACER оценяват въздействието на механизма за корекция на пазара върху финансовите и енергийните пазари и върху сигурността на доставките, по-специално за да проверят дали ключовите елементи на механизма за корекция на пазара все още са подходящи от гледна точка на развитието на финансовия и енергийния пазар и на сигурността на доставките.

0а. В оценката на въздействието ESMA и ACER извършват по-специално анализ на критериите съгласно член 5в, параграф 2. При оценката се проверява по-специално дали ограничението до TTF деривати е довело до арбитраж от страна на участниците на пазара между коригирани и некоригирани деривати, което е оказало отрицателно въздействие върху финансовите или енергийните пазари и е било в ущърб на потребителите.

0аа. ESMA и ACER оценяват също така дали:

– изключването на извънборсовата търговия от приложното поле на настоящия регламент е довело до значително изместване на търговията с TTF деривати към извънборсовите пазари, което застрашава стабилността на финансовите или енергийните пазари;

– и механизмът за корекция на пазара е довел до значително намаляване на сделките с TTF деривати в рамките на Съюза, до значително изместване на сделките с TTF деривати към места на търговия извън ЕС.

ESMA и ACER оценяват допълнително дали е необходимо преразглеждане на следните елементи:

- елементите, вземани предвид за референтната цена съгласно член 2, параграф 2;
- условията, посочени в член 3а, параграф 1;
- динамичният максимален праг за оферирание, посочен в член 3а, параграф 1ва.

0а. Докладите на ESMA и ACER съгласно параграф 1 се представят на Комисията до 1 март 2023 г. Не по-късно от 23 януари 2023 г. ESMA и ACER публикуват предварителен доклад с данни относно въвеждането на механизма за корекция на пазара.

**Разширяване на обхвата по отношение на дериватите, свързани с други виртуални
търговски точки (VTP)**

1. Въз основа на оценката, посочена в член 5б, параграф 0, Комисията, посредством акт за изпълнение в съответствие с член 5д, параграф 2, определя техническите подробности за прилагането на механизма за корекция на пазара за деривати, свързани с други VTP, не по-късно от 31 март 2023 г.
В случай че прилагането на механизма за корекция на пазара по отношение на деривати, свързани с други VTP, води до значителни отрицателни последици за финансовите пазари или пазарите на газ съгласно критериите, посочени в параграф 2, Комисията по изключение изключва определени деривати от прилагането на механизма за корекция на пазара.
2. Комисията подбира техническите подробности за изпълнението, както и дериватите, свързани с други VTP, които може да се наложи да бъдат изключени от механизма за корекция на пазара, по-специално въз основа на следните критерии:
  - а) Наличие на информация за цените на дериватите, свързани с други VTP;
  - б) Ликвидността на дериватите, свързани с други VTP;
  - в) Въздействието от включването на деривати, свързани с други VTP, върху потоците на газ в рамките на ЕС и сигурността на доставките;
  - г) Въздействието от включването на дериватите, свързани с други VTP, върху стабилността на финансовите пазари, като се отчита въздействието на възможните допълнителни маржове като обезпечение.

Член 5г

Преглед

Когато е целесъобразно, Комисията може да предлага изменение на настоящия регламент, за да включи в приложното му поле дериватите, търгувани на извънборсовия пазар (ОТС), или да преразгледа елементите, взети предвид за референтната цена съгласно член 2, параграф 2, по-специално като разгледа възможността да се придаде различна тежест на тези елементи, условията за задействане на механизма за корекция на пазара, посочен в член 3а, параграф 1, букви а) и б), и динамичния максимален праг за оферирание, посочен в член 3а, параграф 1в. Преди да представи такова предложение, Комисията се консултира с ЕЦБ, ESMA, ACER, Координационната група по природния газ, ENTSOG и, когато е целесъобразно, с други съответни заинтересовани страни.

Член 5д

Процедура на комитет

1. Комисията се подпомага от комитет. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията.
2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) 182/2011.

ГЛАВА III — ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 6

Влизане в сила

1. Настоящият регламент влиза в сила на 1 февруари 2023 г. Той се прилага от същия ден за период от една година.

Член 3а се прилага от 15 февруари 2023 г. Член 5б, параграф 0а се прилага с обратно действие от 1 януари 2023 г.

3. Настоящият регламент не се прилага за следното:
  - а) договори за ТТФ деривати, сключени преди влизането в сила на настоящия регламент;
  - б) покупка и продажба на ТТФ деривати с цел компенсиране или намаляване на договорите за ТТФ деривати, сключени преди влизането в сила на настоящия регламент;
  - в) покупка и продажба на ТТФ деривати като част от процедура за управление на неизпълнение на централен контрагент за клиринг, включително извънборсови сделки, регистрирани от регулирания пазар за целите на клиринга.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко в държавите членки в съответствие с Договорите.

Съставено в Страсбург на [...] година.

За Съвета

Председател